

Helsinki

Yhteishaku ja toinen aste Suomessa

Opas huoltajille

Suomen koulutusjärjestelmä

Suomen koulutusjärjestelmässä on kolme vaihetta. Peruskoulu aloitetaan seitsemänvuotiaana ja se kestää yleensä yhdeksän vuotta.

Peruskoulun jälkeen oppilaat hakevat yhteishaussa toisen asteen oppilaitokseen, eli lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin. Yhteishaussa voi hakea myös tutkintoon valmistavaan opetukseen eli TUVA:an, joka kestää vuoden. TUVA-opinnoissa valmistaudutaan toisen asteen opintoihin.

Toisen asteen opintojen jälkeen voi jatkaa opintoja korkea-asteen kouluissa, eli yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa.

Kaikissa toisen asteen oppilaitoksissa voi saada suomi toisena kielenä -opetusta ja tarvittaessa erityisopettajan apua.

Yhteishaku

Yhteishaussa voi hakea seitsemään eri paikkaan. Päätötodistuksen arvosanat ratkaisevat sen, mihin paikkaan oppilas pääsee. Joihinkin paikkoihin järjestetään myös pääsykoe, jonka pisteet lisätään päätötodistuksen numeroihin. Yhteishaku tehdään netissä: www.opintopolku.fi.

Peruskoulun viimeisenä vuonna oppilaan on pakko hakea johonkin toisen asteen oppilaitokseen tai TUVA-opintoihin. Oppilaan huoltajan täytyy huolehtia siitä, että oppilas on tehnyt haun.

Lukio

Lukio on yleissivistävä koulu. Sieltä ei saa ammattia. Lukio-opiskelijat jatkavat lähes aina opiskeluja jossain toisessa oppilaitoksessa lukion jälkeen. Lukio valmistaa opiskelijaa erityisesti korkeakouluopintoja varten.

Opintojaksot ja opintopisteet

Lukiossa opiskelija opiskelee pakollisia ja valinnaisia opintoja. Oppiaineet ovat suurimmaksi osaksi samoja kuin peruskoulussa. Lisäksi voi opiskella lukiodiplomeita ja muita valinnaisia opintoja. Eri lukioissa on erilaisia valinnaisia opintoja.

Opintojen määrä lasketaan opintopisteissä ja opintojaksoissa. Nuorten lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä. Opiskelu kestää yleensä kolme vuotta.

Lukiossa opiskelijan pitää lukea ja kirjoittaa paljon. Lisäksi opiskelijan täytyy opiskella isoja asiakokonaisuuksia itsenäisesti.

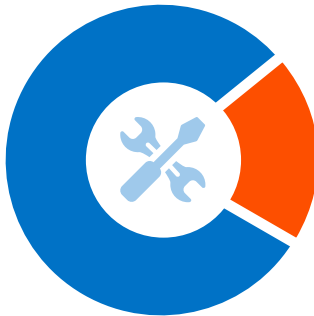
Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelija oppii ammatin perusasiat. Opiskelija opiskelee koulussa, työpaikalla sekä virtuaalisesti. Ammatillisessa koulutuksessa on mahdollista opiskella yli 150 eri alaa. Jos opiskelija tulee ammattikouluun peruskoulusta, hänen opiskelunsa kestää yleensä kolme vuotta.

Osaamispisteet ja osaamisperusteisuus

Ammatillinen koulutus on osaamisperusteista. Se tarkoittaa, että opiskelija opiskelee vain sellaista, mitä hän ei vielä osaa. Ammatillisessa koulutuksessa opintoja mitataan osaamispisteillä. Ammatillinen perustutkinto on 180 osaamispistettä. Siihen kuuluu 145 osaamispistettä ammatillisia opintoja ja 35 osaamispistettä yhteisiä tutkinnon osia.

**AMMATILLISET
OPINNOT**
145
OSAAMISPISTETTÄ

**YHTEISET
OPINNOT**
35
OSAAMISPISTETTÄ

Ammatilliset erityisoppilaitokset

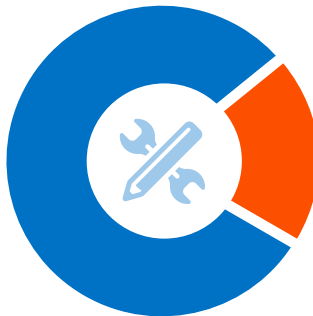
Jotkut opiskelijat tarvitsevat laaja-alaista ja monipuolista erityistä tukea esimerkiksi oppimisvaikeuksien, vaikean vamman tai sairauden takia. He voivat hakea vaativana erityisenä tukena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen. Silloin opetus järjestetään ammatillisissa erityisoppilaitoksissa.

Ammattilukio

Ammatillisessa oppilaitoksessa voi opiskella myös lukio-opintoja. Tätä kutsutaan ammattilukioksi. Opiskelija opiskelee normaalisti ammatillisia opintoja, mutta hän suorittaa samalla myös osan lukio-opinnoista. Lukion opinnot korvaavat osan ammatillisista opinnoista. Opiskelijalle ei siis tule kovin paljon enempää työtä kuin tavallisessa ammatillisessa koulutuksessa.

Ammattilukion loppuksi opiskelija tekee ylioppilaskokeet ja saa sekä todistuksen ammatillisesta perustutkinnosta että ylioppilastodistuksen.

AMMATILLISET
OPINNOT
145
OSAAMISPISTETTÄ

LUKIO-OPINNOT

Oppisopimus

Ammatillisen koulutuksen voi suorittaa myös työpaikalla. Tätä kutsutaan oppisopimukseksi. Silloin opiskelija on töissä jossain työpaikalla, jossa hänelle opetetaan ammatissa tarvittavat taidot. Ammatillinen oppilaitos suunnittelee työnantajan kanssa, mitä kaikkia asioita pitää opettaa. Opiskelija tekee säännöllisesti näyttöjä, joilla hän näyttää opettajalle, mitä hän osaa. Oppisopimuksen loppuksi opiskelija saa todistuksen ammatillisesta perustutkinnosta.

TUVA-koulutus

Jos oppilas ei halua tai ei voi aloittaa toisen asteen opiskelua heti peruskoulun jälkeen, hän voi hakea tutkintotavoitteiseen koulutukseen valmistavaan koulutukseen eli TUVAn. TUVAn kestäminen on yhden vuoden. TUVAn aikana opiskelija voi esimerkiksi tutustua lukio-opintoihin tai ammatillisiin opintoihin, miettiä urasuunnitelmaansa, korottaa perusopetuksen arvosanoja ja parantaa kielitaitoaan. Jokaiselle TUVAn-opiskelijalle tehdään henkilökohtainen opintosuunnitelma.

Aikuisten perusopetus

Jos oppilas ei saa peruskoulun päättötodistusta ennen kuin peruskoulu loppuu, hän voi jatkaa opintojaan aikuisten perusopetuksessa. Aikuisten perusopetuksessa on olemassa alkuvaiheen ja päättövaiheen opintoja. Alkuvaiheen opinnot on tarkoitettu niille, jotka ovat käyneet peruskoulua vain vähän. Päättövaiheen opinnot on tarkoitettu niille, jotka ovat saaneet peruskoulun melkein loppuun saakka. Aikuisten perusopetuksen loppuun opiskelija saa peruskoulun päättötodistuksen, jolla hän voi hakea toisen asteen opintoihin.

Kodin ja koulun yhteistyö

Huoltaja tukee lapsensa koulunkäyntiä peruskoulussa ja myös toisella asteella. Huoltajalla on ensisijainen vastuu nuoren kasvatuksesta ja oppivelvollisuudesta. Koulun tehtävänä on tukea oppilaan oppimista ja kasvua kouluuyhteisön jäsenenä.

Opettajien ja huoltajien yhteistyö auttaa lasta oppimaan ja kasvamaan. Huoltajien kannattaa olla yhteydessä kouluun aina kun tulee kysymyksiä. On tärkeää myös osallistua vanhempainiltoihin.

Yhteistyössä voidaan käyttää tarvittaessa myös tulkkeja. Lisäksi Helsingin kaupungin lukioissa sekä Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on monikielisiä ohjaajia.

Opintojen aikana saa tukea

Opiskelija saa ohjausta opiskeluun ja tukea valintoihinsa. Opinto-ohjaaja auttaa tekemään valintoja uran ja jatko-opintojen suhteen. Jokaisessa oppilaitoksessa on terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi. He auttavat opiskelijan hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Helsinki